

Tandem absoluta Synodo, et ab Imperatore publico edicto sancita, Dioscorus in pœnam relegatus Gangram Paphlagoniæ. Ægyptus tamen, Æthiopia, Alexandria Dioscoro etiam deposito servabant fidem. Ac Alexandria quidem divisa, nequidem, mortuo Dioscoro, ad pacem rediit.

§. V.

Turbæ post Concilium Chalcedonense, et Henoticon Zenonis.

193. Primos tumultus concitabant *Monachi* tum *Alexandrini*, tum *Palæstini*, priores ex suo in Dioscorum studio: posteriores eo stimulati a Theodosio monacho, Eutyche antiquo amico. Ambos vero tum Marcianus imperator, tum Pulcheria comprimere laborarunt.

At Marciano defuncto *Timotheus Ælurus* totam commovet Ægyptum, et tractis ad suas partes *Monachis* miscebat omnia. Quibus commotus Leo Marciani successor, pelli Alexandria *Timotheum* jubet, et *Gangras* relegari. Non minus Orientem turbabat *Petrus Cnapheus*, sive *Fullo*, sua fraude et perfidia; sed et hic, Leonis decreto, exilio damnatus, antequam in Oasim deportaretur, clam sibi fuga consuluit.

Leone defuncto, et Zenone imperante, Basiliscus tyrannidem invadit, et, cum Eutychiæ faveret hæresi, *Timotheum Ælurum* ab exilio revocat: qui illuc cum *Petro Cnapheo* venit, *Acacio* jam Constantinopolitanam sedem tenente. Basiliscus contra Chalcedonensem Synodum et S. LEONIS epistolam edictum promulgat, contradicente *Acacio*; at tumultu populari Basiliscus fugere cogitur; atque Zeno cum exercitu urbem intrans, interfectoque tyranno, solus rerum potitur.

Zeno igitur rescissis Basilisci Actis, *Acacio*, qui *Petro Cnapheo* favebat, persuadente, ad conciliandos cum Catholicis Eutychianos, quasi mediam fidei formulam inter utrosque promulgavit. Quod edictum *ἐνωτικὸν, conciliatorium*, sive *unitativum* vocavit.

In hoc Nestorium et Eutychem damnat: de Dioscoro tamen, de Concilio Chalcedonensi, de epistola S. LEONIS callide tacet; cæterum 12. Cyrilli anathematismos approbat; ac universim, non aliud esse admittendum symbolum, quam Nicænum, in Conciliis Constantinopolitano I. et Ephesino œcumenico comprobatum. Etsi vero sileat de Chalcedonensi Synodo, illius tamen fidem eo edicto profitetur.

FELIX III. S. P. *Henoticum*, etsi non aperte damnaret œconomix causa, ne irritaret Zenonem, sicque graviora mala averteret; respuit tamen, et Legatos misit ad Zenonem, qui cum eo agerent. Sed hi primo in vincula coniecti, postea ab *Acacio* corrupti, foede prævaricati sunt, ut etiam cum hæreticis communicarent. Quare FELIX in Synodo Romæ coacta tam Legatos excommunicavit, quam ipsum *Acacium*: sic quoad rem et implicate simul damnans *Henoticum*, licet, œconomix causa, istud aperte non damnaret. Sed *Acacius* id parvi pendens, in hæreticorum communionem perstitit. Quo ex tempore Romana Sedes a Constantinopolitanæ Ecclesiæ commtione separata est, non nisi post annos 35. Justino Imperatore, et *HORMISDA* Rom. Pont. redintegrata pace.

§. VI.

Eutychiæ sectæ propagatio.

194. Capitem magistri sui Eutyche de una Christi, post unionem, natura sententiam varios in sensus traxerunt Eutychiani. Ac quidem decem in sectas propterea divisi sunt. Quorum primo Alexandrini a *Petri Moggi* Patriarchæ sui communionem divulsi, dicti sunt *Acephali*, teste LEONTIO L. de Sect. Act. 5. (Bibl. M. PP. t. 11. p. 312. C.) quod a capite, patriarcha suo, disjuncti, seorsim congregarentur. Recedendi a patriarcha Eutychianis Alexandrinis causa fuerat, quod Petrus Moggi a Zenone in sedem Alexandrinam restitutus, hujus *Henoticum* probasset, ac proinde nec damnasset Concilium Chalcedonense, uti, ut faceret, optabant.

Nomen hoc universis postea Eutychianis commune fuit. Dicti quoque sunt *Monophysitæ*, a natura una, quam dicebant in Christo, et *Ægyptii*; quod totam fere occuparent Ægyptum; et *Schematici*; quod non veram, sed in figura tantum Christi carnem agnoscerent. Mutationem alii in Verbo factam dicebant, quod *Verbum caro factum* diceretur. Huc refer *Theopaschitas*, de quibus in Proœmio.

Universæ vero illorum factiones ad duo hodie capita referuntur; *Eutychianorum* simpliciter, qui germanam magistri sui hæresin profitentur; et *Acephalorum*, sive *Semi-Eutychianorum*, qui in quibusdam ab illo dissentiunt; singuli tamen se S. CYRILLI tueri conantur sententia, qua *unam dixit naturam incarnatam*.

ARTICULUS II.

DOGMA CATHOLICUM DE DUPLICI VERA INTEGRAQUE NATURA, POST UNIONEM, IN CHRISTO CONTRA EUTYCHIANOS ET SEMI-EUTYCHIANOS OSTENDITUR.

195. Eutychem post unionem non nisi unam in Christo naturam agnovisse, certum est omnibus; ita enim ipse in Constantinopolitana Synodo interrogatus, candide profitebatur: *Confiteor, ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunionem; post unionem vero, unam naturam confiteor*. At non æque inter auctores convenit, quo sensu per unionem, unam in Christo naturam factam Eutyches intellexerit? an mixtione; an confusione; an conversione unius in alteram; an demum compositione, quo modo corpus et anima componunt hominem; singuli enim illi sensus a diversis scriptoribus et Patribus hæresiarchæ tribuuntur. At dissidii hujus causa inde repetenda est, quod tum Eutyches ipse, tum ejus discipuli in exponendo suo dogmate, varii et mutabiles, prout premebantur a Catholicis, nunc hoc, nunc istud edicerent. Certe de Eutyche FLAVIANUS id testatur epist. ad Leonem (Labb. t. 4. p. 14. A.): *neque sciens* (Eutyches) *quod dicit, neque de quibus affirmat*. At parum refert, quo sensu Eutyches suum dogma intellexerit, cum nullus subsistat ex singulis. Quare simpliciter

196. *Dico*. Natura divina et humana per Incarnationem Verbi, sive

unionem, non coaluerunt in unam; sed utraque post unionem incon-
fusa, impermixta, et integra permansit.

Conclusio est dogma fidei, definitum contra Eutychem in Synodo gene-
rali IV. Chalcedonensi; Constantinopolitana II. Ac jam ante a S. Leone S. P.
in celeberrima epist. ad Flavianum, cui subscripserunt omnes Chalcedo-
nenses Patres, quæque ab his posita fuit in decreto fidei.

Prob. I. Ex SS. SCRIPTURIS duplici modo: 1. iis textibus, quibus natura
duplex evidenter asseritur: 2. aliis, quibus Christo contraria, quæ uni
naturæ convenire nequeunt, tribuuntur.

1°. Igitur S. Scriptura duas in Christo naturas evidenter adstruit. Ad
Philipp. 2. v. 6. *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est,
esse se æqualem Deo; sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens.* En
duplex forma, sive natura Dei et servi inconflata, impermixta, et distincta
Christo tribuitur. Nec obstant hæc: *semetipsum exinanivit*; non enim se
exinanivit, conversione divinitatis in carnem; hoc enim impossibile est,
cum Deus essentialiter immutabilis sit; sed assumptione humanitatis, *for-
mam servi accipiens.*

Nec dicant Eutychiani: equidem exinanivisse se Deum sine divinitatis
conversione in carnem; sed assumptione humanitatis; verum ita, ut hæc a
divinitate absorpta fuerit; sicque huic mixta perierit, veluti *gutta mellis*
aquis maris permixta; ut eorum quidam fabulati olim, teste THEODORETO
in Dialogo 2. (opp. t. 4. p. 77. B.)

Contra est: quod hoc Apostolo directe adversetur, qui de forma servi vi-
sibili, sensibili loquitur; cum statim subdat: *et habitu inventus ut homo*;
ergo hæc forma servi assumpta non sic perierat instar guttæ mellis oceani
aquis mixtæ, et evanescentis. Deinde quomodo in natura absorpta pati,
crucifigi potuisset?

Item I. Joan. 1. v. 1. *Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus
oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostræ contrectaverunt de verbo
vitæ.* En rursus duplicem in Christo naturam distinctam, primo *divinam*
Verbi vitæ; deinde *humanam*, quæ visa oculis, contrectata manibus.

2°. S. Scriptura Christo contraria tribuit: quod sit minor Patre, et tamen
idem cum Patre, Joan. 6. quod a nobis discedat; et tamen quod nobiscum
maneant in æternum, Joan. 16. et similia plura. Vid. n. 167. Atqui hæc in
una natura salvari non possunt. Quibus adde

3°. Ea Scripturæ loca, quæ duas in Christo voluntates, ac consequenter
totidem naturas distinguunt, velut Luc. 22. *Non mea voluntas, sed tua fiat.*
Matth. 26. *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* At Christus, qua Deus, volun-
tatem suam divinam imprimis non amiserat; hoc enim ei impossibile
fuit: deinde voluntas Christi, qua Dei, eadem omnino erat cum voluntate
Patris; ergo habebat adhuc aliam, qua homo; ergo et utramque naturam
divinam et humanam. Inde tamen inferre non licet; ergo et duo essent in
Christo volentes. Nam voluntas ad naturam, ut aliunde constat, pertinet;
sed volens ad personam, ut patet ex divinis; quia licet tres personæ sint,
non nisi una tamen voluntas est.

197. *Prob. II.* Ex CONCILIIIS. Nicænum diserte in Symbolo posuit: *Qui
propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cælis; et*

incarnatus est, et homo factus est. Idem repetit Constantinop. I. in symbolo;
Ephesina œcumenica Synodus decret. de fide (Labb. t. 3. p. 690.), sym-
bolum aliud, quam quod Nicææ fuerat editum, neque facere se professæ
est, et fieri deinceps vetuit; Chalcedonensis vero contrarium in Eutyche
damnavit, ut dictum Art. priore. Sed et generales Synodi aliæ, Concilium
Chalcedonense insecutæ; Generalis V. Act. 1. et Collat. 8., Generalis VI.
Act. 11. 13. 18., etc.

198. *Prob. III.* Ex SS. PATRIBUS, qui ante Eutychianismi tempora florue-
runt, ex quibus sequentes delibamus.

1°. Ex Græcis Patribus: S. IGNATIUS M. in epist. ad Ephes. n. 7. et relatus
ab ATHANASIO L. de Synod. pag. 709. n. 47. de Domino nostro Jesu Christo
ita loquitur: *Unus medicus est, carnalis et spiritualis, factus et non
factus: in homine Deus; in morte vita vera; et ex Maria, et ex Deo.* Post
hunc CLEMENS ALEXANDRIN. Pædag. L. 1. c. 3. cœlestem pædagogum illum
ait, *prodesse mortalibus tanquam hominem, et tanquam Deum, quippe peccata
indulgentem, qua Deus est; ut autem est homo, pædagogi more ad non peccan-
dum instituentem.* S. ATHANASIUS integris etiam libris naturarum discrimen in
Christo tenuit: ut in ep. ad Epictetum, quam adversus Apollinaris dogma,
tunc primum vulgari cœptum, elucubravit, n. 2. ait: *Potuitne, Christianis
ab hominibus in dubium vocari, utrumnam Dominus noster ex Maria edi-
tus, substantia et natura Dei Filius sit; at secundum carnem, ex semine
David et ex carne sanctæ Mariæ.* Ac L. 1. de Incarn. cont. Apollinar. n. 16.:
*Dicendus erit Christus, perfectus Deus et perfectus homo: non quod divina per-
fectio in humanam perfectionem mutata sit, quod impium est dicere: nec etiam
quod duæ perfectiones a se invicem divisæ dicantur, quod a pietate alienum
est: neque per incrementum virtutis, et accessione justitiæ, absit; sed
ratione existentie indeficientis. Ut utraque unus sint, omnino perfectus,
idem Deus et homo.*

2°. Ex Latinis Patribus: TERTULLIANUS L. adversus Praxeam cap. 27., ubi
ad quæstionem illam, quomodo Sermo, sic Verbum vocat, caro factus:
utrumne quasi transfiguratus in carne, an indutus carnem? sic respondet:
*imo indutus. Cæterum Deum immutabilem et informabilem credi necesse
est, ut æternum. Transfiguratio autem interemptio est pristini. Omne enim
quodcumque transfiguratur in aliud, desinit esse quod fuerat, et incipit esse
quod non erat. Deus autem neque desinit esse; neque aliud potest esse.* En
quam scite omnem alterationem excludat. At L. de carne Christi c. 5.
*Utriusque substantiæ (naturæ) census hominem et Deum exhibuit; hinc
natum, inde non natum; hinc carneum, inde spiritalem; hinc infirmum,
inde præfortem; hinc morientem, inde viventem.* Quid clarius? S. AMBROS.
L. 2. de Fide c. 4. (al. 9. n. 77.): *Servemus distinctionem divinitatis et
carnis. Unus in utraque loquitur Dei Filius, quia in eodem utraque natura
est.* Plures referunt passim alii, ut CYPRIAN. L. de Idolor. vanitate n. 11.
NOVATIANUM L. de Trinit. c. 16., ac quotquot de hoc mysterio tractarunt. Cf.
PETAV. de Incarn. L. 3. c. 6. et 7.

199. *Prob. IV.* RATIONIBUS THEOLOGICIS: 1°. Si est una tantummodo na-
tura, ea vel divina, vel humana est, vel ex utraque quid compositum,
II. P. 11

h. e. divina simul et humana, vel neutra. Si sola est divina, Christus non est homo; si humana sola, non est Deus; si neutra, nec homo est, nec Deus; si utraque simul, nec Dei est natura talis, nec hominis, et sic Christus nec consubstantialis erit Patri, nec homini.

2º. Christus in illa unica fuisset passus; ergo æque in divina, quam humana; at in divina non potuit. Ita LEPORIUS in Libell. emendat.

3º. Idem Christus dicitur Deus et homo: atqui fieri hoc non potest, nisi per unionem substantialem naturæ humanæ cum persona Verbi; impossibile enim est, ut duæ naturæ, formaliter distinctæ, de se invicem prædicentur in concreto, nisi in supposito uniantur. Cf. PETAV. loc. cit. c. 9.

200. *Obj. I.* Joan. 1. *Verbum caro factum est*; ergo divinitas conversa est in carnem; sicut Joan. 2. v. 9. cum dicitur, aqua vinum *facta*, aquæ in vinum conversio designatur.

R. N. *Cons.* Neque enim Verbum, juxta verba Joannis, magis conversum in carnem dici potest, quam in maledictum, ob verba Apostoli ad Gal. 3., ubi dicitur *factus pro nobis maledictum*. Et ratio est, quod vox *factum* non semper indicet conversionem, sed etiam communi loquendi modo acquisitionem, assumptionem alicujus; velut dum quis dicitur factus rex, sacerdos, pontifex: sensus non est, eum conversum esse in dignitatem regiam, sacerdotalem, pontificiam; sed quod hanc assumpserit. Quando vero *factum* veram conversionem designet, quando non? a subjecta materia, ac circumstantiis pendet. Hinc est disparitas ad rationem additam; aquam conversam esse in vinum circumstantiæ clamant, nec etiam quid aliunde obstat, quo minus vere in vinum converti potuerit: at dicere, divinitatem converti in aliud, non patitur subjecta materia, cum talis mutatio Deo immutabili sit impossibilis: nec contextus; continuo enim subjicitur: *et habitavit in nobis*; at vero quod habitat, non est idem cum eo, quod habitat, inquit S. CHRYS. hom. 30. (al. 11. n. 2.) in Joan.; multo minus in hoc convertitur.

201. *Obj. II.* Ex SS. Patribus. Juxta S. ATHANASII in symbolo, vel quicumque hujus auctor dicatur: *Sicut anima rationalis et caro unus est homo; ita Deus et homo unus est Christus*; qua loquendi ratione et alii subinde Patres utuntur: atqui ex anima et carne fit una natura in homine; ergo et ita ex divinitate et humanitate una fit, vel componitur natura in Christo.

R. 1º. Unio hypostatica cum plane singularis sit, et exemplo careat, a nobis explicari nequit, nisi per quædam similia: quæ tamen simul in aliis dissimilia sunt, et mysterium hoc sublimissimum non nisi imperfecte explicant. *Usi sunt igitur Patres*, ait RUSPICUS Disput. contr. Acephal. (Biblioth. M. PP. t. 4. part. 1ª. p. 809. D.), *hoc exemplo* (ab homine desumpto)...., *ut ostenderent unum Filium, unum Christum, unum Dominum, et ejus unam personam, substantialem*. Nam ait S. AUG. ep. 3. (al. 137. n. 11.) *sicut in unitate personæ anima unitur corpori, ut homo sit; ita in unitate personæ Deus unitur homini, ut Christus sit*. Vel ad ostendendum, quod, sicut in homine duæ naturæ incompletæ existunt in una persona humana: ita ex unione naturæ humanæ cum Verbo fiat, ut duæ naturæ completæ existant

in una persona Verbi, licet in modo plurimum differant unionis; ut auctor Exposit. Fidei sub nomine JUSTINI editus n. 11. MAXENTIUS Libell. cont. Acephalos (Biblioth. M. PP. t. 4. part. 2ª. p. 461.) EUTHYM. Panopl. p. 2. Tit. 15.; apud eumque S. ATHANAS. ipse declarans hoc simile, et differentiam assignans: *Hic (Christus) enim non ex rebus imperfectis habet, ut sit (sicut homo), sed perfectarum naturarum concursum ostendit in se ipso: atque illic quidem partes hominis sunt anima et corpus*: Unde

R. 2º. D. M. Sicut anima et caro unus est homo unitate suppositi, ita Deus et homo unus est Christus. Vel: sicut anima et caro, tanquam duæ naturæ incompletæ, existunt in una persona humana, ita per unionem naturæ humanæ cum Verbo duæ naturæ completæ existunt in una persona Verbi C. Sicut anima et caro sunt una natura completa, ita ex duabus naturis in Christo facta est natura una N.

202. *Inst. I.* S. IRENEUS L. 3. cap. 21. (al. 19. n. 1.), TERTULLIAN. Apol. c. 21. Incarnationem vocant *mixtionem et mixturam*; ergo S. AMBROSII. vero L. 4. de Sacram. c. 4. et quidam alii dicunt, quod Verbum factum sit caro, sicut panis in Eucharistia fit corpus Christi: sed hoc fit per conversionem; ergo.

R. Ad 1ºm. D. Vocant mixtionem stricte et proprie talem N. Per mixtionem intelligendo intimam ac substantialem naturarum unionem in persona C. Ita S. CYRILL. ALEXAND. contr. Nestorium L. 2. (opp. t. 6. part. 1ª. p. 33. A. B.), et S. AUG. epist. 2. ad Volusianum n. præc. cit. *Sicut in unitate personæ anima unitur corpori, ut homo sit: ita in unitate personæ Deus unitur homini, ut Christus sit. In illa ergo personæ mixtura est animæ et corporis; in hac mixtura est Dei et hominis; si tamen recedat auditor a consuetudine corporum, quæ solent duo liquores ita commisceri, ut neuter servet integritatem suam; quanquam et in ipsis corporibus aeri lux incorrupta misceatur. Igitur duplex distingui potest mixtio: prima, qua duo ita permiscentur, ut utrumque deperdat integritatem suam, qualis est liquorum mixtio; estque strictius dicta mixtio: altera, qua duo intime, salva tamen utriusque integritate, conjunguntur; sicque subin dicitur anima misceri corpori: deque hac sola loquuntur Patres, ut amplius ex contextibus liquet, tum inde, quod naturarum in Christo differentiam post unionem diserte doceant; ut de TERTULLIANO dictum n. 198. De IRENEO autem Lib. 3. cont. Hæret. 32. (al. 22.) quo toto capite contra eos hæreticos disputat, qui specie solum, h. e. apparenter, Christum fuisse hominem dicebant.*

Ad 2ºm. Solum docere intendunt, quod in Eucharistia sit vere caro et sanguis Christi: sicut Verbum vere habet carnem et sanguinem; ut ex contextu patet. Cæterum quoque de mente S. AMBROSII constat ex n. 198., de S. JUSTINI, cui idem tribuitur, ex Dialogo cum Tryphone: *nam quod tu asseris, Christum... nec hominem esse, ab homine (B. Virgine) propagatum, non solum præter fidem videtur esse; sed etiam stultum.*

203. *Inst. 2.* At DAMASCEN. in Dialectica c. 68. *Illud, inquit, scire attinet, hypostaticam unionem, unam rerum conjunctarum naturam efficere*. Et JULIUS S. P. in epist. ad DIONYSIUM Corinthiorum Episcopum: *Necesse est, inquit;*

cum duas naturas dicunt, unam adorare, alteram non adorare; ac in divi-
nam quidem baptizari, in humanam vero non baptizari; ergo.

Ad 1um. N. assertum. Sed BILLIUS, qui hanc versionem adornavit, temerarie vertit naturam pro hypostasi, nam in græco extat ὑπόστασις, personam, non φύσιν naturam. Quin eod. cap. infra studiose probat DAMASCENUS, ex duabus naturis tertiam aliquam non posse effici; item toto Lib. de natur. compos. et L. de duab. Christi voluntatibus c. 8. n. 5. stringentibus verbis: Quæ ex diversis naturis composita est natura, nulli earum consubstantialis est. Nam unaquæque natura simplex suam tantum habet definitionem. Composita vero aliam definitionem habet compositam. Impossibile est autem, ea, quæ diversam definitionem capiunt, ejusdem esse substantiæ. Igitur si Christus una est natura, quomodo consubstantialis Patri erit, ac matri? Ille enim Deus est, hæc homo. Dei autem et hominis non est una natura.

Ad 2um. R. Cum LEONTIO L. de Sectis Actione 8. (Bibl. M. PP. t. 11. p. 326. C.) epistolam illam non esse JULI, sed ab Apollinari scriptam; eo potissimum argumento, quod GREGORIUS NYSSENUS in libro, quem contra Apollinarem scripsit, multa referat ex illa epistola, quæ refellit tanquam ab Apollinari dicta. Quanquam etiam permissio; inquit EULOGIUS Alexandrinus (apud PHOTIUM codice 230. p. 831. edit. Andr. Schotti, Genevæ 1612.) esse JULI, nomen naturæ pro persona sumpsit.

204. Inst. 3. Teste EPHEMIO Antiocheno apud Photium cod. 229. et S. MAXIMO, plures ex Catholicis, numerari in Christo naturas acriter prohibebant, nolebantque dici duas numero naturas in Christo.

R. D. Id prohibebant aliquando ex simplicitate, bonum tamen sensum intendentes. C. Quasi ipsam naturarum differentiam in Christo negarent N. Sed supposita etiam naturarum differentia, nolebant nihilominus dicere duas numero naturas; sed ea de causa, quam affert S. Maximus ipse in Opusculis, quod numerus omnis aut dividendi vim habeat, aut sit divisibilis, aut divisionem introducat. Quod illi veriti, naturas duas post unitiorem salvas esse profiteri nolebant, ne quid sectionis, vel partitionis in Incarnationis mysterium irreperet. Nam divisio removenda est ab hoc mysterio. At in hos solide quidem Catholicos, sed pro ratione temporis parum prudentes, inveci sunt S. MAXIMUS in Opusculis, EPHEMIUS Antiochenus, VICTORIUS S. P. aliique.

205. Obj. III. Ex Ratione: 1°. Si in Christo duæ essent naturæ, duo etiam essent Christi. Prob. seq. Ideo in Trinitate unus est Deus, quia est unica natura; ergo a contrario, si duæ sint in Christo naturæ, duo erunt Christi. 2°. Per unionem hypostaticam constituitur compositum theandricum in ratione novi principii operationum supernaturalium; ergo etiam in ratione novæ naturæ; natura enim dicitur a Philosopho 2. Physic. c. 1. principium motus et quietis.

R. Ad 1um. N. seq. Disparitas est, quia concreta substantiva non multiplicentur, nisi multiplicentur simul natura et suppositum: hinc in Trinitate non multiplicatur Deus, quia non multiplicatur natura; quamvis tres personæ sint: Christus vero non multiplicatur, quia non multiplicatur suppo-

situm, etsi in eo sint naturæ duæ; hæc enim in una eademque Verbi persona subsistunt.

Ad 2um. N. Cons. Ad prob. R. Non definiri a Philosopho naturam, principium motus et quietis simpliciter, sed cum addito: ejus, in quo est, primo et per se. Unde colligitur, de ratione naturæ, prout ab Aristotele definitur, esse, ut sit pars primaria et essentialis alicujus compositi, cujusmodi est materia et forma in compositis naturalibus. Hinc subjungit ibid.: natura aut subjectum est, aut subjecto inest; id autem, quod ex his compositum est, natura quidem non est, sed constat natura. Similiter igitur compositum ex duabus naturis Christi unitis in persona Verbi, non est una natura; sed constat ex diversis naturis mediate invicem unitis. Deinde operationes illæ non debentur Christo ratione alicujus naturæ, quam includit; quia sunt supra exigentiam naturæ humanæ: natura autem divina non unitur immediate humanitati, sed personalitas; unde debentur Christo ratione personalitatis divinæ. Ex hactenus disputatis

206. Infer, et collige sequentia. I. Illa, quæ naturis secundum se sunt propria, etiam in Christo esse duplicia: 1°. Existencia duplex. 2°. Duplex duratio et præsentia localis, increata scilicet, immensitas, et æternitas ex parte naturæ divinæ; ex parte contra naturæ humanæ creata, et finita præsentia in tempore et loco. 3°. Duplex intellectus, divinus et humanus, duplex intellectio, scientia, voluntas, de qua Sectione sequenti, libertas. 4°. Duplex operatio, divina, quæ Christo communis est cum Patre, et humana, quæ dicitur Theandrica. Definita hæc sunt in Conc. Constantinop. II. Omnia duplicia unius, ejusdemque Domini Salvatoris nostri J. C. secundum evangelicam traditionem asserimus; id est, duas ejus naturas prædicamus, divinam et humanam, ex quibus et in quibus etiam post admirabilem et inseparabilem unionem subsistit, et unamquamque ejus naturam proprietatem naturalem habere confitemur; et habere divinam omnia, quæ divina: humanam omnia, quæ humana sunt, absque peccato.

207. II. Quæcumque sunt in Christo propria uni naturæ secundum se, non posse tribui alteri naturæ etiam secundum se acceptæ, et præciso supposito. Unde falsæ sunt propositiones istæ: Humanitas est Deitas; est Omnipotentia; est æterna, omnipotens, immensa, etc. aut: Deitas est corporea, mortalis, composita, etc. Cujus ratio est, quia etsi in Christo detur communicatio idiomatum, ut suo loco ex industria ostendemus; non datur tamen nisi ratione suppositi utriusque naturæ communis: igitur si naturæ præscindantur ab hypostasi, inter eas hæc communicatio inveniri non poterit; quia, in illis præcisis, ipsius communicationis deficit fundamentum, quod est suppositum. Sed de his exactius suo loco.

208. III. Unionem hypostaticam, licet negemus contra Eutychianos factam esse in unitatem naturæ; hoc tamen non obstante, in alio et sano sensu dici potest etiam suo modo facta in natura, et non tantum in persona; quia non tantum personalitas divina Verbi unita fuit naturæ humanæ, sed etiam natura divina eidem humanitati unita fuit, licet mediate tantum, scilicet mediante Verbi personalitate, ut amplius constabit Dissert. seq.

209. IV. Etsi natura divina dici possit incarnata, scilicet in Verbo; inde tamen non inferes: etiam dici posse *passam, mortuam* esse; nam esse incarnatam, nihil importat aliud, quam esse unitam carni; at huic vere unita est, saltem mediate, mediante personalitate Verbi; nec per hoc mutationem subiit; subiisset autem, si vere dici posset *passa, mortua, etc.* Unde nec divinitas debet dici *passa*, ut volebant Eutychniani; nec solus homo, ut volebat Nestorius; sed Christus est passus et mortuus, non quidem secundum formam aut naturam Dei; sed secundum formam aut naturam humanam; quia actiones suppositorum sunt.

ARTICULUS III.

S. CYRILLUM ALEXANDRINUM, CIRCA NATURARUM IN CHRISTO DIFFERENTIAM, ORTHODOXE SENSISSE, NEC FAVISSE EUTYCHIANIS OSTENDITUR.

S. CYRILLUM suum esse, unanimi voce prædicabant, quotquot erant Eutychnianismi sectæ: illum Eutychnianismi reum scriptores heterodoxi quidam recenter insimulant, ac probare conantur adductis et congestis illius ex Libris sententiis; ut operæ pretium sit, in genuinam hujus S. Patris mentem, de fide tam egregie meriti, studiose inquirere. Quare contra singulos

210. Dico. S. CYRILLUS Alexandrinus quoad dogma de duarum in Christo naturarum differentia prorsus orthodoxe sensit, omnique Eutychnianismi labe ac suspitione purus est.

Prob. clarissimis S. CYRILLI sententiis: 1º. S. P. in L. 1. contra Nestorium, hujus impietatem arguens, quod *Dei genitricem* appellari B. Virginem nollet, longa oratione contendit: etsi Divinitas ipsa ortum ex Maria non acceperit, ita ut existendi ab ea initium faceret, Deum tamen Verbum, qui ante omnia secula ex æterno Patre natus est, novissime vere secundum carnem esse genitum; nitide simul utramque in Christo naturam integram, impermixtam, inconfusam, exprimit (opp. t. 6. p. 9. E.): *Deus est revera Christus, et unus, ac solus Dei et Patris, non divisus in hominem seorsim et similiter in Deum; sed idem existens et ex Deo Patre Verbum, et ex muliere homo nostri similis.* Quibus tum naturas in Christo differentes inesse, nec tamen divisas; tum ex duabus unam non existere compositam, uti ex anima et corpore fit homo, docet; nam et manere duas naturas asserit, quæ utrique generationi respondent; et eundem Christum non minus Deum esse, quam hominem *nostri similem*: quod falsum esset, si una constaret ex duabus composita natura et essentia. Nam totum ab unaquaque parte reipsa differt et essentia; nec ambo inter se nomine et definitione conveniunt. Non enim homo est anima, nec animæ definitio homini tribuitur, nec appellatio in recto, sed vel in obliquo, *habens animam*; vel denominative aut adjective, *animatus*: at Christus non solum *habens Deum*, aut *Divinus*, sed proprie Deus: similiter nec habens tantum hominem, vel humanus; sed homo dicitur.

2º. L. 2. cont. Nestor. (ibid. p. 51. D.): *Ergo unum confitere, naturas non dividens; sed ita, ut scias interim ac sentias, aliam esse carnis rationem:*

aliam divinitatis soli ipsi, Christo, convenientem. Non enim carnem ipsam Verbi divinitatem esse factam dicimus; sed divinam potius, tanquam ipsius propriam. Quibus aperte naturas duas a se invicem distinctas, sed non divisas affirmat, ac sine confusione, vel conversione unitas in compositionem unius hypostasis vel personæ; hoc enim significat vocabulum $\delta\ \epsilon\iota\varsigma$, *unus*. Deinde passim in libris contra Nestorium, et aliis, unum esse Christum ac Dei filium prædicat, qui sit utrumque, Deus et homo; hoc autem nullo modo convenit in unum aliquem, cujus tertia quædam natura sit, ex duabus illis, unde constat et componitur, velut partibus conflata. Sed expressius

3º. In epist. ad Nestorium, quæ incipit, *Intelligo*, approbata in Concilio Ephesino (opp. t. 5. part. 2ª. sect. 2ª. p. 23. B.): *Asserimus, ait, Verbum unita sibi secundum hypostasin carne animata rationali anima, inexplicabili modo hominem factum: et quamvis naturæ sint diversæ, vera tamen unione coeuntes, unum nobis Christum et filium effecerunt: non quod naturarum differentia propter unionem sublata sit; verum quod divinitas et humanitas secreta quadam ineffabilique conjunctione in una persona unum nobis Jesum Christum et filium constituerint.* Et

4º. In epist. ad Joannem Antiochenum, fidem suam uberius, accuratiusque declarans CYRILLUS (ibid. p. 107. C.): *Deum, inquit, immutabilem, et qui alter fieri non potest natura sua, factum hominis filium, unum deinceps intelligi cum carne propria, et e caelo dici descendisse. Sed et hominem appellari de caelo; qui perfectus in divinitate: et idem in humanitate sit perfectus, et in una intelligatur esse persona. Unus est enim Dominus Jesus Christus; tametsi non sit ignota naturarum differentia.* Hæc, inquam, CYRILLUS in ea epistola, quæ in Chalcedonensi Synodo præsertim approbata est, et in fidei regulam adscita: et quoniam ab Orientalibus recepta est, ac velut conciliatrix quædam fuit pacis et concordie, tanto majorem auctoritatem habet, et ex ea mens S. CYRILLI clarius et certius dignoscitur.

His allatis similia plane in aliis CYRILLI scriptis occurrunt; in Commonitorio ad Eulogium (ibid. p. 133. A.), ubi dicit, errare Nestorium, non dicendo duas naturas, sed earum negando unionem substantialem. In ep. ad Valerianum (ib. p. 160.) et in duabus ad Successum epistolis.

Conf. S. CYRILLUS cum JOANNE ANTIOCHENO, et Orientalibus in eandem convenit expositionem fidei, quam ab illis oblatam admisit, et contra ejus obtrectatores defendit; at Orientales nullo modo suspecti unquam erant de Eutychnianismo, quin, ut dictum, aliquando ante pacem, CYRILLUM suspectum habebant, quod naturam humanam non perfectam cum Apollinari ipsis videretur adstruere in Christo, ut constat ex Sect. præc.; ergo dum eandem cum Orientalibus expositionem fidei est amplexus et professus, satis et luculenter ab omni se Eutychnianismi suspitione purgavit.

211. Obj. I. S. CYRILLUS in ep. 1. ad Successum scribit (opp. t. 6. part. 2ª. sect. 2ª. p. 137. D.): *Post unionem naturas, alteram ab altera, non dividimus; neque in duos filios unum illum impartibilemque secamus; sed unum asserimus filium, ut et SS. Patres dixerunt, unam naturam Dei Verbi incarnatam; ergo post unionem non nisi unicam in Christo naturam*